

 لیلا دارابی

خواسته بود اسمم را که تنها نتیجه‌اش بودم، محمدامین بگذارند. مامان سپهر را دوست داشت. این جوری شد که امین را برداشتند و به جایش سپهر گذاشتند.

عزیز می‌گفت: «اسم روی شخصیت آدم‌ها خیلی اثر دارد.» نمی‌دانم محمدسپهر بودن به اندازه محمدامین بودن هم آن قدر اثر دارد؟ می‌تواند آدم را آن قدر عاقل کند که بتواند به خوب یا بد بودن کارهایش فکر کند؟

پرسیدم: «عزیز، امین بهتره یا سپهر؟» گفت: «محمد بودن از همه‌چی بهتره.» وصیتش همین بود: «محمد بودن کار سختیه دردت به جونم، اسمت رو زنده نگهدار.» کاش می‌دانستم چطور.

آقای فروغی هر هفته در مورد پیامبر(ص) خیلی صحبت می‌کند. یک بار برای تکلیف شب، نقل قولی از حضرت محمد(ص) پای تخته نوشته و گفت باید کلمه به کلمه اش را حفظ کنیم. نقل قول این بود: «هر کس به امت من حدیثی رساند که به سبب آن سنتی برپا شود بهشت از آن او خواهد بود.»

منظورش را درست نفهمیدم.

عزیز گفت: «یعنی یه کار خوب رو مثل خود پیامبر(ص)

سنت کنی دردت به جونم، همچی
که بشینه تو زندگی و مردم
عادتشون بشه.»

پارسا اشاره می‌کند به
خانه: «حیف شد حیاط
باحالی داشت.»

نگاه می‌کنم. شانه بالا می‌اندازم.
کی دیگر به این چیزها اهمیت می‌دهد
وقتی عزیز نباشد؟

مامان می‌گفت: «نمی‌دونم دلت به چی
این خونه خوش‌ه عزیز؟ افتاده وسط این
ساخته‌من‌ها هر طرفش رو نگاه می‌کنی یه دیوار، مثل
سیخ تو چشم آدمه.»

با هر شیشه‌ای که می‌شکند، انگار یک چیزی اینجا، توی
قفسه سینه‌ام می‌شکند. می‌خواهم بگویم
بی خیال بازی شده‌ام که بردیا توپ به بغل،
سرمه‌کله‌اش پیدا می‌شود. نوید هم با آن
کلاه نقاب‌دارش همراحت است.

بردیا با هیجان، از همان چند
متری، توپ را به طرف شوت می‌کند.
شُل و وارفته، توپ را زیر پا نگه
می‌دارم.

نوید جلوی دود و توپ را از زیر
پایم دوباره شوت می‌کند طرف
بردیا.

بردیا نگاهی می‌کند به من و توپش را از
زمین برمی‌دارد: «چته محمدسپهر؟ تو لکی؟»
اگر عزیز بود، جرئت می‌کرد این طوری صدایم کند؟
 فقط یک چیز عزیز را عصبانی می‌کرد؛ اینکه یکی محمد

نیم ساعتی است با پارسا توی کوچه منتظریم. پارسا یک‌بند حرف می‌زند. از حرف‌هایش چیزی نمی‌فهمم. تمام حواسم ته کوچه است؛ به خانه عزیز. چیزی مثل توپ افتاده ته گلویم. حوصله پارسا را هم ندارم. اصلاً منتظر بقیه ایستاده‌ام که چه؟ پارسا مشت می‌زند روی شانه‌ام: «هی! حالا مگه کشتی‌هات غرق شده؟»

توپ توی گلویم بالا و پایین می‌شود. عزیز با آن خنده‌های نخودی اش می‌آید گلوی چشم: «دردت به جونم محمد. نبینم برای کشتی‌های غرق‌شده‌ات همچی غصه بخوری.»

محمد را جوری می‌گفت که یک‌هه از این رو به آن رو می‌شدم؛ می‌شدم یک آدم دیگر. آن قدر بزرگ می‌شدم که انگار می‌فهمیدم نباید یک کارهایی را انجام بدهم، یا باید یک کارهایی را انجام دهم.

خراب کردن

پارسا دست‌هایش را توی جیب شلوار ورزشی اش می‌برد و راه می‌افتد
جلو: «بریم گلوی خونه عزیز شاید اونجا باشن.»
کدام خانه!

صدای شکستن شیشه‌ها تا وسط کوچه می‌آید. راه می‌افتیم ته
کوچه. یک دیوار ایرانیتی نصفه و نیمه گلوی خانه کشیده‌اند که کسی
نزدیکش نشود. خوش‌بختانه در یک لنگه آهنی هنوز سر جایش است.
سه ماه نیست رنگش کرده‌ایم. عزیز چه ذوقی کرد آن روز. خیالش
تخت شده بود که دیگر هیچ‌کس قصد فروشش را ندارد.
با خنده گفت: «عزیز خدایی چندتا صولات نذر کردی که این خونه
فروش نره؟»

گره روسری اش را سفت کرد و لب گزید: «استغفار الله ... من کی ام که
به خدا امر و نهی کنم دردت به جونم؟ خوب و بد رو خودش می‌دونه
و بس.» و یک مهره سبز انداخت رو بقیه مهره‌های تسبيح بلندش.
خندید: «راضی ام به رضاش محمد.» حتی وقتی چیزی باب می‌لیش
نبود، می‌خندید.

پارسا با نوک کتانی اش به آسفالت کف کوچه ضربه می‌زند و سر
کوچه را نگاه می‌کند: «پس چرا بچه‌ها نیومدن سپهر؟»
 فقط عزیز بود که اول اسمم را صدا می‌زد. موقع تولدم از مامان

صدای خش خش دمپایی هایش را از پشت در می شنوم: «او مد
محمد مد. در دت به جونم.»
عطیر گل های محمدی داخل حیاط را با خودش تا جلوی در
می کشاند.
مامان یک وقت هایی شاکی می شد: «این آیفون رو که بی خودی
نداشتم برات عزیز جان.»
عزیز می خندید: همان طور نخودی: «می خواهم چار قدم راه برم،
همچی استخونام نرم شه مادر. آلفونم می زنم حالا.»
مامان فوری به من چشم غره می رفت که نخندم. عزیز خودش جلوتر
می خندید و می گفت: «ای پدر صلواتی!»
بردیا از پشت سرم می گوید: «ولی عجب ساختمنوی می شه پسر!
قرارده یه واحدشم خودتون بشینین نه؟»
چرا هر وقت قرار است یک چیز گیر آدم بباید باید
یک چیز از دست بدهد؟
بابا می گفت: «این جوری دو تا واحد کنار
هم گیرمون می باد. هم عزیز تنها
نیست، هم ما ز این جای تنگ
خلاص می شیم.»

صدایم کند. آن وقت تبدیل می شد به ترسناک ترین عزیز دنیا.
جواب بر دیا را می دهم: «اصلًا حسنه نیست.»
بر دیا خودش را می زند به نشنیدن. دنبال آجرهای دروازه می گردد
که گذاشته بودیم پای دیوار خانه عزیز: «پس کوشن این آجر؟!»
پارسا می گوید: «حتما کارگرا ورداشتن.»
نوید به طرف در می رود. می گوید: «برم چارتا آجر از شون بگیرم.»
خودم زودتر پیش قدم می شوم. می خواهم برای آخرین بار خانه عزیز
و حیاطش را ببینم.
کنار در دنبال زنگ خانه می گردم. فقط یک قاب خالی روی دیوار
مانده است.

نوید می زند زیر خنده: «لگد بزن بابا. نکنه
منتظری با آیفون در رو برات باز
کنن؟!»

کم پیش می آمد که
عزیز در را با
آیفون باز
کند.

حرف از
جای بزرگ
که می شد،
من هم دلم خوش
بود صاحب یک اتفاق می شوم.
نق می زدم: «عزیز یه خرد
به روز باش. این خونه چی داره
آخه؟»
بردیا چند تا روپایی
می زند به توپ و دوباره
توپ را می گیرد دستش: «چرا

برای شنیدن داستان های بیشتر اسکن کنید.

عزیز گفت: «گریه رو واسه آدم گذاشت؛ دختر و پسر نداره که. تو گلوت همچی غمbad بشه خوبه دردت به جونم؟» نشستم و هر چی بغض توی گلو داشتم، ریختم بیرون. بعدش یک عالمه سبک شدم و گفتم: «اصلًا به درک که تو تیم قبول نکردن.» یکی دستش را می‌گذارد رو شانه‌ام. پارساست که سمت راستم ایستاده.

بردیا از سمت چپم می‌گوید: «بازی رو بی خیال شیم بچه‌ها. راست می‌گه سپهر، امروز اصلاً حالش نیست.»

عزیز سرشن را از پنجه‌های که دارند چارچوبش را بیرون می‌کشند بیرون می‌آورد: «قفر دوستات رو بدون محمدم.» مهره‌های سبز را تو دستش تندتند پشت هم می‌اندازد.

- عزیز آخرش نگفته‌ی برای چی این‌همه صلوت‌های فرستی؟ - برای شکرگزاری دورت بگردم. کمه این‌همه نعمت؟

دزد دریایی و دو نفر دیگر با پتک و کلنگ افتاده‌اند به جان خانه. خودش با کلنگ دارد دور قاب پنجره را خالی می‌کند.

عزیز از کنار دستش کله می‌کشد: «دردت به جونم اون محمدی‌ها رو هم یه آب بد. تشننه ان طفلکیا.»

یکی از داخل ساختمان داد می‌زنده: «کی اینا رو راه داده تو؟» دزد دریایی از پشت دیوار نصفه و نیمه اشاره می‌کند: «معطل چی هستین؟ آجراتون رو بردارین و بربن دیگه. بجنین کار داریم.»

بردیا تپیش را می‌زند زیر بغلش و می‌گوید: «یادش به خیر، پارسال داداشم چه عروسی‌ای گرفت اینجا.»

مثل لشکر شکست‌خورده از روی آجرها و سنگ‌ها رد می‌شویم. پارسا می‌گوید: « فقط عزیز بود می‌ذاشت جلوی خونه‌اش بازی کنیم. خدایی شریت خاکشیرش چه می‌جسبید. فکر نکنم دیگه اینجا هم بتونیم بازی کنیم.»

نوید همین طور ساكت است. معلوم است او هم به چه روزهایی فکر می‌کند؛ روزهایی که صدای داد و بیداد بابا و مامانش کوچه را بر می‌داشت و او از خجالتش بازی را ول می‌کرد و می‌گفت باید برود نان بخرد و تا دو روز بعد هم پیدایش نمی‌شد. آخرش هم عزیز بود که نگذاشت کار پدر و مادرش به طلاق بکشد.

بردیا توب به بغل، همراه بچه‌ها راه می‌افتد. همین طور ایستاده‌ام جلوی در. خاطرات عزیز، حرفاها و کارهایش، مثل صلوت‌هایش ته ندارد. صدای عزیز توی گوشم می‌پیچد: «سمت رو زنده نگه‌دار دردت به جونم.»

بچه‌ها چند متر جلوتر منتظرم‌اند. صدا می‌زنند: «سپهر بیا دیگه.» به قول عزیز دوست خوب واقعاً نعمت است. می‌دوم طرفشان.

دلم می‌خواهد خوش حالشان کنم. می‌گویم: «بیایین همین جا بازی کنیم.»

اگر عزیز هم بود همین را می‌خواست. بردیا انگار منتظر همین حرف باشد، توب را می‌اندازد جلوی پایم. یادم باشد صد تا صلوت‌های بفرستم به خاطر دوست‌های خوبی که کنارم هستند.

برمی‌گردم عقب، ته کوچه را نگاه می‌کنم. به عزیز که با صورت خندان جلوی در ایستاده بخند می‌زنم. عزیز برایم دست تکان می‌دهد و کوچه سبز می‌شود از رنگ تسبیحش.

خشکت زده؟ در بزن دیگه.»

«بومب! بومب!» با مشت می‌کوبم به در.

هنوز هم بیخودی امیدوارم عزیز در را باز کند، دستش را روی شانه‌ام بگذارد و مرا به خانه‌اش ببرد. با اینکه می‌داند چای نمی‌خورم، برایم چای دم کند، از پولکی‌هایی که خودش دوست دارد تعارف کند و بپرسد: «خب، محمدم چه خبر؟»

من بی‌حواله یکی دو تا خبر از درس و مدرسه بگویم و او بدون اینکه چیزی از ریاضی و نمره مستمری و این چیزها بداند، فقط سر تکان بدهد و لبخند بزند که: «خوبه که سواد داری و کتاب می‌خونی دردت به جونم.» و شروع کند از قدیم‌ها بگوید: «انگار همین دیروز بود و سط این حیاط چرخ می‌خوردی.» بعد هم انگشت‌های خمیده و لرزانش را بکشد روی مهره‌های سبز تسبیحش و صلوت‌های بفرستد.

ترم قبل، مثل عزیز پانصد تا صلوت‌ندر کرد نمره ریاضی‌ام بالای پانزده شود. همین که چهارده را روی ورقه‌ام دیدم، زدم زیر حرفم و گفتم: «اونی نبود که می‌خواستم.» نمی‌دانم عزیز از خدا چه حاجتی گرفته بود که صبح تا شب مهره به مهره می‌چرخاند و صلوت‌هایش هیچ وقت خدا تمام نمی‌شد.

در قزی صدا می‌کند و باز می‌شود.

- چید؟ چی می‌خوابی؟

مرد لاغر و بدعنقی است. چهار طرف یک دستمال را گره زده و کشیده به سرش.

نوید نقاب کلاهش را می‌کشد روی صورتش و کنار گوشم یواشکی می‌خندد: «این دزد دریایی اینجا چیکار می‌کنه؟»

سراغ آجرهایمان را از دزد دریایی می‌گیرم.

با اخم و تخم می‌گوید: «رو خودت بردار فقط زودتر. سمت ساختمنون نرو، داریم شیشه‌ها رو می‌شکنیم.»

پارسا و بقیه هم پشت سرم می‌آیند. تو حیاط انگار هشت ریستر زلزله آمده.

بردیا می‌گوید: «وای! اینجا رو باش!»

توب از دستش ول می‌شود رو سنگ و کلوخ‌ها و قل می‌خورد جلوی پای نوید. باورم نمی‌شود این همان خانه‌ای است که به قول عزیز چهار نسل در آن زندگی کرده.

چهارتایی گیج و ویج دور و برمان را نگاه می‌کنیم. تنها چیزی که به چشممان آشناست، بوته گل محمدی است که مثل اردیبهشت هر سال پر از غنچه شده و عطرش هوای خاک‌گرفته حیاط را برداشته.

باز هم خوب است که هنوز سرپاست و مثل گل‌های رز و سط باغچه که رویشان یک خروار گچ و خاک نشسته، خشک نشده.

کارگرها شیشه‌ها را شکسته‌اند و دارند در و پنجه‌های را در می‌آورند.

عزیز خودت گفتی «هر وقت مردم این گویی و این میدان.»

چشمم را می‌مالم. الکی می‌گوییم: «خاک رفته تو چشمم.»

نوید سرشن را پایین انداخته و توب را زیر پایش تو خاک و خل عقب و جلو می‌کند. هیچ کدام چیزی نمی‌گویند؛ مثل آن روز که توی تیم فوتیال مدرسه قبول نکرده بودند. از مدرسه یک راست رفتم پیش

عزیز، می‌دانستم پایم به خانه برسد، مامان می‌پرسد:

«چی شد؟ عضو تیم شدی؟» نمی‌خواستم اشکم

در بیا. آن وقت بهم بخندند که: «فدا! سرت مگه

دختری که گریه می‌کنی؟»

